

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 19. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 150.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 210 K, negyedévre 600 K,
félévre 1200 K. Egyes szám ára 10 K.

Magyarország részén az igazság

A kisántant Magyarországra elleni áskálódásainak eredménye gyanánt a nagyántant katonai vizsgálóbizottságot küldött ki. A bizottság feladata volt megvizsgálni a trianoni határ mentén történt állítólagos magyar csapatösszevonásokat. A vizsgálati eredményéről szóló hivatalos nyilatkozat megállapította, hogy csapatösszevonásoknak nyoma sincs, a határ mentén a viszonyok a legnormálisabbak.

Igazán kár volt a kisántantnak annyit faradoznia, hogy végül is saját szövetségesei részéről kapja meg hazudozásainak nyílt cáfolatát. Vagy talán nem is volt kár — legalább is magyar szempontból nem, mert egy alkalmunk volt kérni olyan vizsgálat lefolytatását, amely igazunkat és legőszintébb békeszándékunkat a napnál világosabban tarta az elfogulatlan világgözelemények elé.

Vagy a magyar viszonyok hallatlan féreimerése, vagy a legféltettebb rosszakarat kell ahhoz, hogy Magyarországnak háborús szándékokat tulajdonítsanak. Óriási belső, gazdasági bajokkal, küzködünk, minden erőnket felemészti az ország talpraállításért folytatott küzdelem. Ma minden magyar polgárnak a béke katonájának kell lenni, aki elhordja a törmeléseket és szabaddá teszi a teret új építkezésekre. Ezen dolgozunk ma mi magyarok — manlicherek helyett kalapácsot, ásót, kapát forgatunk, a földetől bő termést kérünk, a bányáktól vasat, szenet, a Mindenhatóól békeséget, hogy felvirradhasson ránk a jobb élet napja.

Ennek a hatalmas békeprogramnak folyását igazolta a nagyántant részéről kiadott hivatalos nyilatkozat. Miért csinál tehát a kisántant komédiákat, miért lát fénylő szuronyokat a magyar mezőkön, holott csak görnyedő embereket láthat, kiknek homlokáról a munka izzó verejtéke folyik.

Vagy talán nincs vége a háborúnak? Ellenségeink részéről valóban nincs. A fegyveres győzelem után ki akarják vinni a gazdasági győzelmet. A franciáktól indult ki az az átkos gondolat, mely nem embereket akar ölni, hanem népeket, megfojtani azáltal, hogy elszívattyuzza előlük a gazdasági lehetőségek életető levegőjét. Ennek a harcnak pokoli fegyvere: a jóvátétel, magyarul koldusbotrajuttatás.

A kisántant rágalmai, kiátozásai ezt a célt szolgálják. Be akarják bizonyítani a világnak, hogy Magyarország imé még virulens, még kedve van fegyveres konfliktusokba keveredni. Nosza! fojtsuk belé a lélekzetet, elő azzal a jóvátétellel, hiszen, míg belé nem szakad. Ez kelte a kisántantnak és intrikái en-

nek a végső tönkretetésnek szolgálatában állanak. Mi magyarok, akiknek a szó egyetlen fegyverünk, erre szomorúan csak azt kiálthatjuk Európa fülébe: a végső tönkretetéshez nem kell jóvátétel, a végső tönkretetés már itt van jóvátétel nélkül is, benne élünk, benne fuldokunk.

Kár minden mesterkedésért. A kol-

dus zsebeit lehet kutatni a legravaszabb fogásokkal, mégsem fog senki nála találni egy árva fityinget sem. Ami üres, az üres! A kisántant a legagyafurttabb fogásokkal sem csikarhat ki jóvátételt, mert koldusok vagyunk. Magyarország nem fizethet, mert nincs miből fizenie. Nem, nem és nem!

Élénk hadikészülődések keleten

Belgrád, január 26.

Konstantinápolyi jelentés szerint a törökök igen élénk hadikészülődéseket tesznek, mert a görögök fegyverkezését és csapatösszevonásait már nem is tagadják. A törökök mintegy 60.000 főnyi hadsereget képesek újabb korosztályok behívása által a görögökkel szembe állítani, kellő hadianyaggal azonban nem rendelkeznek.

Mozgósítanak a szerbek is

Berlin, január 26.

A „Telegraphen Union“ táviratozzák Belgrádból: A jugoszláv kormány elrendelte az 1900—1901 és az 1902. évfolyamu hadkötelesek behívását. Február 5-én a tüzérséghez, lovassághoz és műszaki csapatokhoz tartozó katonák bevonulni, február 20-ra behívják a gyalogsághoz tartozó legénység első csoportját, míg a második csoport néhány nappal később fog bevonulni.

A nemzetgyűlés pénteki ülése

Budapest, jan. 26.

A mai ülést Scitovszky Béla elnök 11 óra után nyitotta meg.

Kállay pénzügyminiszter bejelentette az 1922. október végéig befolyt vagyonváltásról szóló jelentést. Az indenmitási vita folyamán elhangzott felszólalásokra kíván röviden reflektálni. Főleg pénzügyi és gazdasági helyzetünket ismerteti. E téren is inkább az aktuális kérdéseket, amelyek jelenleg is foglalkoztatják a pénzügyi kormányzatot. Első feladatunk az, hogy minél kevesebb mértékben bocsássunk ki fedezetlen bankjegyeket. A második fontos tényező a bevétel fokozása. Ezáltal nagyobb jelentőségű javaslattal nem kíván a nemzetgyűlés elé lépni. Majd ha a költségvetést előterjeszti, megvitásra kerülhetnek azok az intézkedések, amelyek a cél érdekében szükségesek. Mindaddig, amíg költségvetésünk és háztartásunk deficitel zárult, a legnagyobb súlyt a fizetési mérleg kérdéseire kell helyeznünk. A kormány tekintetben kénytelen intézkedéseket tenni. Az importot lehetőleg korlátozni kell. Bejelenti, hogy ez év folyamán kívánja beletjesztetni a háztartásról szóló törvényjavaslatot, foglalkozni kíván a jövedelmi adók növelésével és a tisztviselő kérdés megoldásával. Gondoskodni kell az idén a háborús vagyonnak megadóztatásáról is. A közvélemény alkotó munkára vagyunk és akkor, amikor a kormányzatot és a közvéleményt ennek az alkotó munkának gondolata tölti el, indokolatlan és jogosulatlan a külföld

részéről annak hangoztatása, hogy békebotlásra törekszünk. Hiszen a béke és a rend előfeltétele minden szerves alkotó munkának. Ilyen alkotó szerves munkát óhaji megvalósítani az állam. A külfölddel szemben gazdasági téren igyekeznünk kapcsolatot teremteni a szomszéd államokkal. Hogy ez nem sikerült nem rajtunk múlott. Mi voltunk azok, akik kívántuk a cseh tárgyalások folytatását. Ezek tényleg folyamatban is vannak. Mi voltunk kezdeményezői az Ausztriával való tárgyalásoknak is. A kancellár úr úr látogatása alkalmával pénzügyi kérdések is felmerültek. Megállapodásra jutottunk a nyugatmagyarországi kérdésben is. A jóvátételre tér át. A békeszerződés értelmében csak oly jóvátételi terheket lehet kivetni Magyarországra, amelyek sem gazdasági, sem szociális téren nem roppantathatók össze. Eppen ezért semmiféle reparációt nem lehet kivetni az országra. Nagy veszedelmet jelentene Magyarországra, ha a reparáció kérdését politikusként kezelnék. Csak mint rabszolgákra tudnának Magyarországra valamit is kivetni, de nem volna hasznuk belőle, mert a rabszolgamunka soha sem megfelelő.

A ház ezután általánosságban elfogadja az indenmitási törvényjavaslatot.

Az elnök jelenti, hogy 72 határozatot terjesztettek be az indenmitási vita során. Egyenként bocsátja őket szavazás alá.

(Lapzártakor a gyűlés még folyik.)

Fegyvercsőrtetés Aradtól Szatmárig

Szatmárnémeti, január 26.

A románok nagyarányú katonai készüldéseket tesznek a demarkációs vonal mentén. Az arad—szatmári vonalon négy hadosztály vonult fel teljes harci felszereléssel. Ngyrábrány és Biharpüspöki határban ágyuparkok állanak. A vasutak csapatokat, hadiszereket és repülőgépkatapultákat szállítanak. A határra koncentrált katonaság romániai, míg a megszállott területen sorozottakat a besszarábiai fontra irányították.

Román megszállott területen, különösen az északi végeken az a hír van e terjedve, hogy az oláhok besszarábiai támadást tartanak és minden igyekezetükkel azon vannak, hogy egészen a Tiszáig nyomulhassanak előre és a Tiszavonalon helyezkedjenek el. Feltéve, hogy a románok támadásai nem irányulnak Magyarországra ellen, még akkor is követelünk kelet, hogy a trianoni szerződésnek a leszerelés és fegyverkezés korlátozásaira vonatkozó rendelkezéseit ne csak Magyarországon hajtassák végre, hanem a kisántant államokban is.

Kötelez bennünket a szerződés betartására az az eshetőség, mely egy komoly besszarábiai támadás esetén egyelőre beláthatatlan viszonyok közé és esetleges fait accomplit elé állítaná Magyarországot.

Angol repülőgéppóriások

London, január 26. (MTI) Az angol repülési minisztérium most próbálta ki az első légi torpedóhajóját. Az új járműnek aránylag igen nagy hajóteste van, mellyel még magas hullámok mellett is uszhat a vizen. Magában a testben foglal helyet a legénység. A torpedólanoszó csöveket tengeri járművek ellen alkalmazták, míg a légi harcban gépfegyvert és kisebb ágyut használnak. Hamarosan megkezdik az óriási uszórepülőgép kikötőhelyek építését is.

Ünnepelték a hazabocsájtott német bányaigazgatókat

Essen, jan. 26. (MTI) A Mainzban jogellenesen elítelt bányaigazgatók hazautazása a német nép megható hazafias tüntetése között zajlott le. Az érkezőket példás rendben több ezer ember várta. A francia őrség visszavonult. A tömeg az igazgatók megérkezésekor a német Himnusz énekelte és viharosan éljenezte a hazatérőket.

Ipartestületi előjárósági ülés

Csütörtökön délután tartotta az Ipartestület rendes előjárósági ülését *Timár* Endre elnöke alatt.

Ifj. *Horváth* Mihály jegyző előterjesztette a szokásos jelentéseket, amelyekkel egyhangulag tudomásul vettek. Naggyobb vitát váltott ki a pénztári jelentés, amelynek kapcsán szó esett az Ipartestület anyagi helyzetének javításáról. A drágaság mindenütt emelkedett, míg az Ipartestület csekély díjai mellett huzta keresztül az egész esztendőt. Kimondták, hogy a határozat meghozatalától kezdve a segédbejelentések díját 2 koronáról 5 koronára, a szabadítási díjat 10 koronáról 100 koronára, a szabadítás- és szerződésbontás költségét 200 koronára emelik fel. Együttal utasították a számvizsgáló-bizottságot, hogy a költségvetést terjessze a jövő előjárósági ülés elé, úgyhogy a tagdíjak megfelelő felemelését már javasolni lehessen a közgyűlésen. Ugyancsak behatóan foglalkoztak még az iparosokat erősen érdeklő kereseti- és jövedelmiadó könyvvizetésével, melyre vonatkozólag *Elek* pénzügyi tényszerű előadása szolgált némi megnyugvással az iparosoknak. Ismertették a hódmezővásárhelyi iparosnaggyűlés határozatát, amelyet az Iparkamara azzal küldött meg, hogy azt támogatás végett adják át a város nemzetgyűlési képviselőjének.

Ifj. *Horváth* Mihály jegyző előadta, hogy öt újabb külföldi adta háta megett személyes megáldások érik. Az előjárósági egyhangú lelkes előzettel további törhetetlen bizalmáról biztosította ifj. *Horváth* Mihály jegyzőt.

Elhatározták, hogy a házalap fejlesztésére úgynevezett gazda-bizottságot alakítsanak, amelynek tagjai *Martincsek* Károly, *Madarász* György és *Lilinger* István lettek, míg ellenőrökké *Babinszky* Jánost és *Timkó* Jánost választották meg.

A megválasztott bizottság kötelessége gondoskodni a házalap gyűmölcsösztetéséről. Ezzel kapcsolatban megbízták a vigalmi bizottságot, hogy husvétra készítsenek elő egy a házalap javát szolgáló bálát.

Eckhardt és Rakovszky lovagias ügye

Budapest, január 26. *Eckhardt* Tibor, akinek tegnap a nemzetgyűlés ülésének végén éles összecsóalkozása volt *Rakovszky* Istvánnal, ma *Putnoki* Mór és báró *Kaas* útján magyarázatot kért. *Rakovszky*tól, aki szintén két nemzetgyűlési képviselőt nevezett meg segédeinek.

Tűz a budapesti Atheneum nyomdában

Budapest, január 26. Ma hajnalban fél 4 órakor jelentették a központi tűzoltóságnak, hogy az Atheneum nyomda Erzsébet-körút 5. sz. alatt levő grafikai osztályában tűz támadt. A rendőrség és a VIII. kerületi tűzoltóság kivonult. Egy órai oltás után sikerült a tüzet lokalizálni. A kár mintegy 2 millió korona.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámasztásában!
Amen.”

A franciák körülzárják a megszállott német területeket

Berlin, jan. 26. (MTI) A „Ververtz” jelenti Düsseldorfból: A megszállott területeket Németország többi részétől úgy vágják el, hogy háborus katonai intézkedéseket léptetnek életbe a következő pályaudvarokon: Zinsen, Waldtrop, Linnen, Hörde, Håwen és Vorhalle. Ez a vonal felkört alkot Németország többi részével szemben.

HIREK

Meghívó

A „Körösvidék” Részvénytársaság Igazgatósága

folyó hó 27-én, szombaton délután 3 órakor a szokott helyen ülést tart,

melyre az igazgató urakat tisztelettel meghívja

az Elnökség

— A református egyház közgyűlése. A békéscsabai református egyház e hó 28-án vasárnap d. e. 11 órakor tartja közgyűlését a templomban, melyen az adókulcsot állapítja meg. Erre a közgyűlésre összes híveit ez uton is meghívja. Az Egyház.

— Milyen idő várható? Hazánkban újabb csapadék nem esett. A hó többnyire csak foltokban. A hőmérő mindenütt a 9 fok felé emelkedett, reggel többnyire egy-két fokkal a fagypontra alá süllyedt. — Prognózis: Hétként némi csapadék várható, lényeges hőváltozás nélkül.

— Egyházlátogatás. Amint megírta, dr. *Raffay* Sándor, a bonyai evang. egyházkerület püspöke március havában a békéscsabai egyházmegye Kondoros és Szarvas egyházközségeiben kánonszerű egyházlátogatást tart. Öméltósága március 14-én délután 4 óra 30 perckor érkezik Kondorosra és innen 19-én délelőtt 10 óra 30 perckor érkezik Szarvasra, ahonnan 26-án utazik el. Az ünnepségre meghívták a vármegyét is.

— Új ügyvéd Békésen. Dr. *Salamon* Imre menekült zentai ügyész Békésen telepedett le, ahol ügyvédi irodát nyitott.

— Új husárok. Békés- és Aradvármegyék főrevíngatói bizottsága 1923. január 20-án tartott ülésében a marha- és borjúhúsárakat a következőkben állapította meg: Marhahús kgként 340, borjúhús 380 korona. Ezen irányárakban a forgalmiadó is beemeltetik. Ez a határozat a kihirdetés után azonnal életbe lép.

— Az AEGV igazgatósági ülése. Pénteken tartotta az AEGV igazgatósági ülését, melyen részt vett *Daimel* Sándor alispán is. Foglalkoztak az Acsev.-vel szemben még függőben levő ügyek elintézésével.

— A közjegyzők munkadíja. MTI jelenti. Az igazságügyminiszter most kibocsájtott rendeletével a királyi közjegyzők állandó és időszaki munkái, irás- és számolási díját általában a jelenleginek háromszorosára emeli fel. Felemeli a rendelet a hagyatéki tárgyalásért járó díjakat is.

— A Békéscsabai Építőiparosok Szövetsége január hó 29-én, hétfőn délután 4 órakor az Ipartestület helyiségében tartja az évi rendes össziülését (közgyűlést) az alapszabályokban előírt tárgysorozattal.

— Orvosi honorárium buzában. Szeged városának megállapítása szerint az ottani tanyákon a tisztiorvos rendelésében egy vizsgálatért 300 papirkoronát, vagy 2 ezüstkoronát, vagy 3 kiló búzát fizet a beteg. Ha az orvos megy a beteg lakására, minden látogatás 800 papirkorona, vagy 4 ezüstkorona, vagy 8 kiló buza. Éjjel a díjak kétszeresét számítják a külterületi orvosok. A bábák díjazását hasonló kulcs szerint állapította meg a közegészségügyi bizottság. Kilencnapos kezelés díja 3000 papirkorona, vagy 15 ezüstkorona, vagy 35 kiló buza. A háboru előtt 20 koronát fizettek kilenc napig tartó kezelésért.

— A vármegye Petőfi-ünnep. Békésvármegye és Gyula város együttes emlékünnepeként rendez Petőfi Sándor 100 éves születésének emlékére. Az ünnepély február 17-én lesz a megyeháza közgyűlési termében.

— Magyar tűzér halála a Ruhr-vidéken. Milyen messzire vetődnek véreink, milyen távol éri őket minden emberek közös sorsa: a halál, ez csak olyankor döbbsen a szívünkbe, amikor messzi vidékről ráz fel bennünket a táviró a szomorú hírről. A Ruhr-vidéki Coblenzben meghalt *Pécsi* József magyar tűzér, az amerikai hadsereg katonája. A washingtoni hadügyminisztérium küldött erről értesítést a fiu apjának, aki a detroit-i magyar kolónia egyik vezető embere.

— Tulzottak a parádi tűzvészről szóló hírek. Megírtuk, hogy Parádon az üveggyár kigyuladt. A parádi üveggyár vezetősége a következő felvilágosítást adta a tűzvészről: Tulzottak azok a hírek, mintha az egész gyár leégett volna, csupán a kemence felett levő tető gyuladt ki, amely 200 éves fagerendákból állt. A raktárhelyiségben és a melléképítményekben nem tett kárt a tűz. Valószínű, hogy a gázfejlesztőkből kipattant szikra okozta a tüzet. A kár körülbelül 45 millió koronára tehető.

— Hódolat Petőfi emlékének. A békéscsabai állami polgári fiúiskola ifjusága folyó hó 28-án délután 5 órakor az intézet tornacsarnokában Petőfi-emlékünnepeket tart, melyre a t. szülöket és érdeklődőket tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

— Minden este fél 8 óra után kapható már a színházban, kávéházakban és vendéglőkben a Körösvidék új száma, amely legfrissebb híveivel megelőzi az összes többi lapokat.

— Pályázat kistráfikra. A gyulai pénzügyigazgatóság Tótkomlós községben kistráfikra pályázatot hirdet. A kérvények február 15-ig a gyulai pénzügyigazgatóságnál nyújthatók be.

— Elutasított kérelem. A körorstársai tanács lakosai azt kérték, hogy az állomásukhoz vezető vicinális utat, mely megtehetően élénk forgalmu, köveztesse ki a minisztérium. A kérelemre most jött le a kereskedelmi minisztérium válasza, amely elutasítja a kérelmet.

— Elcsipett kabátolvaj. *Martincsek* Mátyas szűcsmester feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki raktárból egy bőrkabátot és három kikészített bárnyóbort (mintegy 60 ezer korona értékben) ellopt. A rendőrség a tettest *Gécs* Mihály szűcssegéd személyében kézre kerítette, aki a lopást beismerte. A lopott tárgyak is mind hiány nélkül megkerültek.

— Tüzesetek statisztikája Békésvármegyében. A vármegyei tűzrendészeti felügyelő az 1922. évben történt tüzesetek statisztikai adatait összeállította és megállapította, hogy Békésvármegyében összesen 50 tüzeset volt az elmúlt évben. A tüzesetek közül 22 százaléka kéménytűz, 10 százaléka kazán- vagy mozdonyszikra, 8 százaléka tűzveszélyes építkezés, 24 százaléka gondatlanság, 7 százaléka villámcsapás, 2 százaléka rövidzárlat, 14 százaléka ismeretlen okból és 12 százaléka gyújtogatás folytán keletkezett. Az összes tüzesetek folytán előállott kár 5.406.480 koronát tesz ki, melyből biztosítva nem volt, tehát nem térül meg 3.649.180 korona. Minthogy a tüzesetek leginkább a rossz építkezések és kéménytűzök folytán keletkeztek, előterjesztést tesz a közrendészeti felügyelő, hogy az építkezési szabályrendeletet pontosabban tartassák be a hatóságok, illetőleg az építkezések alkalmával nagyobb ellenőrzést fejtsenek ki.

— A Keletmagyarországi Fajbaromfi-Galamb- és Nyultenyésztők békéscsabai Egyesülete, mint a debreceninek fiókja a mai napon folyó hó 27-én délután 5 órakor a Városháza kistanácstermében tartja meg rendes közgyűlését. A lelkes és agilis szervező-bizottság tagjai: *Maczák* Mihály, *Mázor* Pál, *Lepény* János, *Kliment* Z. György, *Bartók* Lajos, *Reichardt* Béla, *Deutsch* Andor, *Fekete* Imre, *Gulyás* Mihály, *Bohus* M. János, *Ócsag* István, *Kokavecz* Mihály, dr. *Tarján* Tibor, *Tantó* József, *Gally* Gyula lelkes együttérzéssel működnek azon, hogy ezen Egyesületet, felvirágoztassák, hogy egyike legyen az ország első Baromfi Egyesületének! Felhívjuk tehát úgy a tagok, valamint az érdeklődők figyelmét, hogy mennél számosságban jelenjenek meg.

— A fedeztetési díjak új megállapítása. A nagykovácsi méntelep parancsnoksága értesítette a várost, hogy a földművelésügyi miniszter a kancánkénti fedeztetési díj maximumát 3500 koronában állapította meg és erről kéri az 1923. évre engedélyezett magánmentőtevékenységeket értesíteni.

— Nyutázás. A Békésvármegyei Általános takarékpénztár r. t. „Ezer Petőfi ösztöndíj magyartanulósági (egyetemi és középisk. tanulók) megmentésére” című akció támogatása céljából ötezer koronát adományozott, amelyért köszönetet mond dr. *Galli* Géza népjóléti tanácsnok.

— Tűzrendészeti Közlöny. A m. kir. belügyminiszter a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség (VII. Rákóczi-ut 38.) kiadásában megjelenő „Tűzrendészeti Közlöny” című szaklapot a tűzrendészet intézésére hivatottaknak különösen ajánlja. Különösen ajánlja, hogy hatóságok is fizessenek a szaklapra. Megengedte a miniszter, hogy az előfizetési díjat a háztartási alaphól fedezzék. A lap előfizetési ára 100 korona.

— A vak gyermekek összeírása. A vármegye alispánja a vak gyermekek összeírását rendelte el.

— Állatbetegség. Vésztőn a f. év január 2-án fellépetti lépfene megszűnt.

Mi van ma?

1923. január 27., szombat
R. kath.: Ar. Sz. Ján. ev. Prot.: Lothár.
Nap kelte 7 óra 36 perckor,
nyugta 16 óra 51 perckor (4:51)
Hold kelte 12 óra — perckor (d. u.),
nyugta 2 óra 29 perckor (éjjel.)
Este 8 órakor színházi előadás
a Városi Színházban.

A Békés-Csabai Takarékpénztár Egyesület 1922. évi zárszámadása.

Meghívó

A Békés-Csabai Takarékpénztár Egyesület

1923. évi február hó 4-én, vasárnap dél-
előtt 10 órakor saját székházában tartandó

50-ik évi

rendes közgyűlésére,

melyre a t. c. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés napirendje:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhitelesítő bizottság ki-
jelölése.
3. Varságh Béla elnök arcképének leleplezése.
4. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről.
5. Az 1922. évi zárszámadás előterjesztése, a felügyelő-bizott-
ság jelentése és a mérleg megállapítása.

Az igazgatóság jelentése:

Tisztelt Közgyűlés!

Szívvel köszöntjük t. részvényes társainkat, midőn egyesületünk fenn-
állításának 50-ik üztelévéről terjesztjük elő ezuttal kötelességszerű beszámó-
lónkat. A félszázados multtal bíró egyesület 1872. március 8-án tartotta
meg azon értekezletet, melyben egyrészt a Békés-Csabai Takarékpénztár
Egyesület létrehozását tervező alapítók, másrészt a Szegedi Forgalmi
Bank érdekkörébe tartozó Békéscsabai Kereskedelmi Bank alapítói közös
megállapodással a két, részben már működő, részben csak még tervbe vett
pénzintézet egybeolvadását elhatározta. A mindkét részről alapítók névsora
a következő: Urszinyi Andor, Karassiy István, Oblat Lipót, Schulhof Ká-
roly, Vidóvszky János, Vidóvszky Károly, Schwarz Salamon, Léwy Áron,
Löwinger Lipót, dr. Réthy Pál, Szucus Mózses, Schulhof és fia, Rácz Lipót,
Gärtner Adolf, Mudrony Sámuel, Biener Bernát, Back Soma, Berger Mór,
Laczkó A., Sváb K. A fuzionált intézetek alakuló közgyűlése 1872. május
elsején tartott meg Urszinyi Andor elnöklete alatt, melyen 36 részvényes
bemutatott 655 drb részvényt.

Elnöknek megválasztott Urszinyi Andor, ki e tisztséget, bár csak
egy évre vállalta közöshajásra és közmegelegedésre 1878-ig viselte, egyéni
tekintélyének súlyával nagyban hozzájárulván a szilárd megalapozáshoz.
Ugyanakkor alakult meg a választmány, névszerint Bogár Dániel, Schwarz
László, Thaisz Gyula, Décsy József, Lepény Pál, Sailer Mátyás, Rácz
Lipót, Léwy Soma, Gärtner Adolf, Omaszta Szilárd, Áchim Pál, Zsiros
Mihály, Félix Ákos, Fejér Béla, Onodi János, Kliment Z. János, Hankó
Máté, Maczák Ádám tagokkal. Alapítóink közül senki, a választmány tag-
jaiból egyedül Léwy Sámuel van életben. Az elköltöztek emlékezését állandó
kegyelettel őrizzük és örökitjük meg.

Ezen alakuló közgyűlés egyben megválasztotta az intézet első igaz-
gatóságát, melynek tagjai lettek: Karassiy István, Löwinger Lipót, Vi-
dóvszky Károly és Varságh Béla. Karassiy István régebben elhunyt,
Löwinger Lipót és Vidóvszky Károly 40 évet meghaladó igazgatói működés
után nem régen dőltek ki sorainkból. Emlékezetüket állandó kegyelettel
őrizzük és ápoljuk.

Az első igazgatóság negyedik tagját, Varságh Bélát egyfolytában tel-
jesített 50 éves igazgatói, illetőleg javarészen elnökigazgatói működés
után ma is mint egyesületünk elnökét és hagyományos szellemének nemes
képviselőjét van szerencsénk magunkénak mondhatni s az igazgatóság kü-
lönös szerencséjének vallja, hogy az ő bölcs irányítása mellett intézheti
egyesületünk ügyeit. Vajha még sokáig lehetnénk részesei azoknak az er-
kölcsei javaknak, melyeket ő képvisel s melyek 5 évtizeden át oly áldást-
hozóan gyümölcsöztek Egyesületünknek.

Az igazgatóság egyrészt iránta érzett tiszteletének és hálájának érzé-
sétől indítva, másrészt, hogy követendő példára buzdító egyénisége álian-
dóan előttünk lebegjen, elhatározta, arcképének megfestését s annak a köz-
gyűlés alkalmával leendő leleplezését.

A tisztség egy érdemes tagja, az egyedül életben maradt Such Albert
pénztáros 44 évi hűséges és közmegelegedést kiváltott szolgálat után, ma
is élénk érdeklődést tanusítva az egyesület ügyei iránt, közbecsülésben
élvezi igazgatói rangban a jól kiérdemelt nyugalmat.

6. A nyereség hovaforidítása iránti határozat.
7. A felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-
bizottság részére.
8. Az igazgatóság javaslata az alaptőkének 20,000.000 koro-
náról 40,000.000 koronára való felemelése céljából 100.000
drb. 200 K n. é. új részvény kibocsátása tárgyában.
9. Az alapszabályok 32., 58., 66., 73., 75., 76. és 77. sza-
kaszainak módosítása tárgyában igazgatósági javaslat.
10. Két igazgatósági tag választása egy évi időtartamra.

Kelt Békéscsabán, 1923. évi január hó 20-án.

Békés-Csabai Takarékpénztár Egyesület
igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból:

41. §. Közgyűléseken csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek
részvénye a közgyűlés megtartása előtt legalább 30 nappal nevére átíratott és ezen
részvény szelvényeivel együtt, vagy az erről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazol-
ványt, a meghatalmazott pedig ezenkívül a meghatalmazását is a közgyűlést megelőző
napig a társaság pénztáránál bemutatta, vagy letette.

42. §. A közgyűléseken tekintet nélkül saját avagy képviselt részzvényekre, min-
den részvény egy szavazatra jogosít, azonban 100 szavazatnál többet egy részvényes sem
gyakorolhat.

43. §. A szavazati jog meghatalmazott utján is gyakorolható. Meghatalmazottak,
a törvényes képviselők kivételével csak a szavazatképes részvényesek sorából válasz-
thatók.

Mikor a kezdet nehézségeivel megküzdő elődök iránti hálánkat röjjük
le, elsősorban kell megemlékeznünk az egyesület első vezérigazgatójáról,
néhai Vidóvszky Jánosról, kinek rokonszenves egyénisége, puritán jelleme,
fáradhatatlan munkássága nagy részben hozzájárult az intézet megerősö-
déséhez és fejlődéséhez. Azon alapelvekhez, melyek az első igazgatóság
és az ő működését is irányították, hagyományos hűséggel ragaszkodott az
egyesület vezetősége minden időkben. E törekvésben teljes odaadással
támogatták őket a vezérigazgató utódok, név szerint Havas Mór és Roth
József, kik közül az előbbi egy akkor nagyobb pénzintézet vezetésére hi-
vatván meg, 14 évi lelkiismeretes és ügybuzgó működés után távozott el
körünkből, míg utódja Roth József 11 év óta folytatja fáradságot nem
ismerő módon teljes odaadással az egyesület előbbre vitele körüli műkö-
dését, az eredmények tanuskodván e téren elért sikereiről.

A tisztség mindenkoron teljes kötelességtudással, szorgalmas munká-
val az egyesület érdekeit folytonosan szemmel tartva támogatta vezetőit a
közös cél elérése körüli törekvésben. E tekintetben követendő példa gya-
nánt előljár immár közel 30 éves buzgó és lelkiismeretes munkásságával
Vas Sándor igazgatónk, mit e helyen külön is kiemelni kedves kötelessé-
günknek ismerjük.

A kezdet nehézségeivel küzdve, különben is nehéz pénzüviszonyok kö-
zött indult meg az egyesület működése. Megalakulása első éve után 1873-
ban következett be Bécsben és Budapesten a nagy tőzsdei összeomlás,
mely az egész pénzüpiacot megrázkódtatta és alapjában megingatta. Egye-
sületünk közvetlen vonatkozásban nem lévén érdekelve, csupán a gyorsabb
fejlődés hátravetésében érezte meg az összeomlás hatását. Az intézetünk
iránti fokozódó bizalom már ekkor, de különösebben 1891-ben a Békéscsabai
Népbank katasztrófális bukásánál nyilatkozott meg, mely a helyi pénzüpiacot
oly érzékenyen érintette.

Intézetünket közvetlen károsodás nem érvén, különleges lépéseket
tenni nem érezte magát indítva, jól esett azonban tapasztalunk a meg-
tisztelő bizalmat, midőn tőlünk teljesen különálló szives közbenjárásra, a
magyar államkincstár előnyös feltételek mellett a helyi piac támogatására
200.000 forint államkölsönt utalt ki egyesületünk részére.

Az évről-évre emelkedő forgalom által fokozottabbá váló hitelkereslet
arra ösztönözte a vezetőséget, hogy elsősorban saját erőforrásait gyara-
pítsa, amit a t. részvényesek mindenkor egyhangú szives hozzájárulásával
eszközölt több ízbeni alaptőkefelemeléssel oly arányokban sikerült elérnie,
hogy egyesületünk a most kimutatott 54 millió alaptőkével és tartalékaival
a megye legtőkeerősebb pénzintézete lett. Ezenkívül érintkezésbe lépve a
magyar pénzüpiac vezető első intézetével, a Magyar Általános Hitelbankkal,
ennek készséges hozzájárulásával érdekközösségi kapcsolatot létesítve,
nyertünk egy erős hátvédet, mely kezdettől fogva emelkedő arányokban
állott és áll folyton támogatásunkra, fejlődésünknek egyik állandó, elisme-
résünket legteljesebb mértékben kiérdemlő tényezővé válván ez által. Az
újabb kor szellemének és irányzatának megfelelően iparkodtunk ipar- és
kereskedelmi alkotásokat kezdeményezni, alapítani és érdekkörünkbe vonni,
melyek létesítése legtöbbször bölcs tanácsával, irányításával, anyagi esz-
közeivel és társulásával ugyancsak mindenkor szintén mellettünk találtuk
a Magyar Általános Hitelbankot. Ez intézményekről részleteiben alant lesz

szerencsénk t. részvényeseinknek beszámolni. Ugy véljük, hogy t. részvényeseink érzelmeivel találkozunk, mikor e helyütt is köszönetünket fejezzük ki a Magyar Általános Hitelbank hathatós támogatásáért.

Nehéz időkben kezdte meg egyesületünk működését és igen szomorú áldatlan közállapotok között érkezett el fennállásának 50-ik évfordulójához. Egy virágzásnak indult, egységes, boldog, nagy Magyarország helyett letipert, megcsontított terület maradt csak a miénk. Hogy ezt a területet életképes állapotban mégis fenntarthassuk és hogy az elvesztettek visszanyeréséhez erőt gyűjthessünk, mindeneknek megértő és megfeszített munkájára van szükség. Ebből a békességes munkából a magunk részét kivenni lesz és marad első és legszentebb hazafias kötelességünk.

A multa való ezen vázlatos visszatekintés után a folyó ügyekről és üzletéről szóló jelentésünket következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

Mindenekelőtt tisztelettel jelentjük, hogy ezidén is, immár hagyományos szokásunkhoz híven figyelembe véve a válságos viszonyokat, egyesületünk belső megerősítését iparkodtunk elsősorban előmozdítani és bár értékpapírtárcánk e tekintetben a legmegnyugtatóbb képet mutatja, mégis újabb három millió korona aláértékelést eszközöltünk ez üzletágunk minden időket kiálló megszilárdítása érdekében. Jelentjük továbbá, hogy ki-helyezéseink ezidén erőteljesen a tavalyi 126,805.807 K 86 fillérről 255,308.815 K 81 fillérré emelkedtek. Különös gondoskodásunkat képezte ezuttal is, hogy minden jogos hiteligényt szíves készséggel kielégítsünk, minél fogva — mint Önök előtt ismeretes — kénytelenek voltunk az elmúlt 1922. év július 6-án tartott rendkívüli közgyűlésünkön 64.400 drb 12,880.000— K-t kitevő alaptőkémet 35.600 drb új részvény kibocsátásával 20 millió koronára felemelni, mely részvénykibocsátásunkat szívesen és könnyen vette fel részvénybirtokos közönségünk, sőt kívül álló körök közül sokan kerestek meg bennünket új részvények átvétele iránt.

Jelentjük, hogy ezen tőkeemeléssel egyidejűleg módunkban volt az államkincstárnak leadott váltásgrészvényeket visszavásárolni, melyeket ugyancsak könnyen és előnyösen helyeztünk el és így ezen kötelezettségünk végleges lebonyolítást nyert.

Kötelességszerűen kell ez évben is kiemelniünk és köszönetünket nyilvánítanunk azon készséges támogatásért, mellyel a postagyűjtőpénzforgalom lebonyolításánál, ugy a helybeli m. kir. postahivatal, mint a Pénzügyi Központ részéről találkoztunk, módot nyújtván egyesületünknek ezáltal a legharmonikusabb együttműködésre és pontos, gyors lebonyolításra; ugyancsak őszinte köszönetünket kell kifejeznünk a m. kir. állami jegyintézetnek egész éven át intézetünk irányában kifejtett jóindulatú figyelmességéért és mert a legnehezebb viszonyok között legnagyobb készséggel önként rendelkezésünkre tartotta szolgálatait és anyagi eszközeit.

Jelentjük, hogy a velünk érdekközösségben álló pénzügyi, ipari és kereskedelmi vállalatok, mind igen jól fejlődtek és tőkében is megerősödve, immár fontos pozíciókat töltenek be, így:

Békéscsaba—Városi Takarékpénztár RT. saját tőkéjét megháromszorozva, agilis, szolid vezetősége irányítása mellett városunk igen számottevő intézetévé fejlődött; készséggel elégtétven ki a leginkább kigazdálkolt, kisiparosokból és kiskereskedőkből álló ügyfelei igényeit. Az eddigi harmonikus, legkellemesebb viszony az idén még szorosabbra fűződött intézeteink között.

Békéscsaba—Erzsébethelyi Takarékpénztár RT. ezen ugyancsak közbenjöttünkkel is létesített vállalat szintén tőkében és kihelyezésekben megerősödve állott ez idén üzletköre rendelkezésére.

Mezőberényi Gazdasági Takarékpénztár RT. és Endrőd—Gyomai Takarékpénztár RT. már igen jelentékeny tényezői lettek vidéki életünknek és ugyancsak megerősödött tőkével, baráti irányításukat szívesen fogadva, igen szép eredményeket értek el.

Csanádapáczai Népbank RT. és Öcsödi Takarékpénztár RT. szintén kötelességszerűen állottak községek hiteligényeinek kielégítésére és jó eredménnyel zárták üzletévüket.

Csabi Göztéglagyár Társaság Suk, Wagner és Társai RT., mely vállalat mintaszerű gondos vezetés alatt áll ez évben is megragadta az alkalmat, hogy tőkéit a viszonyokhoz mérten megerősítve, gyárát a mai követelményeknek megfelelően teljesen modernül felszerelje és munkaképességét erősen fokozva álljon az építőközönség rendelkezésére. A vállalat ma már több mint 600 munkást foglalkoztat állandóan és elsőrangú gyártmányai messze vidéken nagy keresletnek örvendenek.

Rokka Kötszövőgyár RT. ugyancsak hatalmas méretekben fejlődött az idén is és több mint 400 munkásnak juttat immár kenyeret.

Alföldi Sertészhaló és Husipari RT. tavalyi veszteségét teljesen kiheverve, jó eredménnyel végződött üzletévre tekinthet vissza. A vezetőség az idén már bérhizalásokkal is foglalkoztatta a telepet, honnan a folyó évben több ezer sertés került a piacra. A vállalat tőkében megerősödve, teljesen modern berendezéssel áll a hízaltatók rendelkezésére.

Békéscsaba—Kereskedelmi RT., városunknak és vidékünknek eme legnagyobb fűszer- és gyarmatáru vállalata ez évben is szakszerű és körültekintő vezetés alatt hatalmas agilitással terjeszkedve, jól zárta üzletévét.

Aiföldi Mezőgazdasági Ipar- és Kereskedelmi RT., valamint a Globus Betonművek és Építő RT. szintén jó eredménnyel működtek a folyó évben is.

Békéscsabai Jégművek és Békéscsabai Vegyipari RT., mely vállalatok ugyancsak közbenjöttünkkel alapítottak, a viszonyokhoz képest biztató fejlődést mutatnak.

Pénz- és váltóüzletünket közönségünk mindjobban foglalkoztatja és ugy a devisáüzlet terén, mint az értékpapírok vétele és eladása körül legelőékenyebben állunk t. ügyfeleink rendelkezésére.

A cukorlerakat, melyet a Magyar Általános Hitelbank oly készségesen állított fel székházunkban, kereskedőink rendelkezésére a legjobban bevált és állandóan nagy forgalmat bonyolítunk le ez üzletágban is.

Igaz örömeinknek adunk kifejezést, hogy mult évi rendes közgyűlésünk a hazai textilipar vezető egyéniségét, szurdai Szurdai Róbert urat, a Magyar Pamulipar RT. érdemes vezérigazgatóját igazgatósági tagul megválasztotta.

Szurdai igazgatósági tagtársunk már hosszabb idő óta élénk érdeklődést tanúsított egyesületünk iránt, szívesen szolgálván hasznos utbaigazításával a körünkbe tartozó ipari vállalatok, ugy intézetünk javát.

Kegyelettel emlékezünk meg ezuttal is Kovács L. Mihály elhunyt igazgató tagtársunkról. Az 1922. évi július 6-ikán tartott rendkívüli közgyűlésünk emlékét és érdemeit jegyzőkönyvben örökölte meg és igazgatóságunk, ugy tisztakarunk temetésén megjelenve, mely részvételének kifejezést adott és koszorút helyezett ravatára.

Megjegyezzük még, hogy betéteink a tavalyi 50 millióról 76 millióra emelkedtek. Bevételeinkből az elmúlt év folyamán tekintélyes összegeket vettek ki földadóválság céljaira, mely azok természetszerű emelkedését nagyban gátolta.

Pénztári forgalmunk a tavalyi 5 és fél milliódról több mint 11 milliódrá emelkedett.

Ezekután jelentjük, hogy az elmúlt üzletév 6,802.384.17 K jövedelemmel zárult.

Javasoljuk, hogy az alapszabályok 73. §-a alapján fordítsák:

10%-a külön tartalékalap gyarapítására 680,238.41 K

2% a nyugdíjalap gyarapítására . . . 136.047.68 K 816.286.09 K

1% jótékony célra 68.023.84 K helyett igazgatóság

rendelkezésére 117.635.61 K

Jubiláris alkalmából külön jótékony célra 500.000.— K

Igazgatóság alapszabályszerinti jutalékára 368.462.47 K

Adassék osztalékul 100.000 drb 200.— K n. é. rész-

vény után 50 koronával a közgyűlés utáni napon

kezdődő kifizetéssel 5,000.000.— K

Összesen . 6,802.384.17 K

Részvényosztalékszelveink Budapesten a Pénzügyi Központnál, a Magyar Általános Hitelbanknál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál is díjmentesen beválthatók.

Tisztelt Közgyűlés! Sajnálatosan leromlott valutáris viszonyunk, kihelyezéseink hatalmas emelkedése, erősen felszaporodott üzleti és személyzeti kiadásaink arányba hozatala, ügyfeleink és érdekkörünkbe tartozó vállalatok hitelezése szűkösessé teszik, hogy ismételten t. részvényeseinkhez folyamodjunk, mely szerint jelenlegi 100.000 drb 200.— K n. é. 20,000.000.— K alaptőkémet a mai viszonyokhoz mérten felemeljük, mely célból a tárgysorozat 8-ik pontjánál a következő határozati javaslatot van szerencsénk előterjeszteni; megjegyezvén t. részvényeseink sz. megnyugtatósára, miszerint különös gondoskodásunkat képezte, hogy ezen tőke kibocsátás sikere minden tekintetben biztosítva legyen:

Határozati javaslat:

A Békés-Csabai takarékpénztár egyesület 1923. február 4-én tartandó közgyűléséhez az intézet tőkefelemelésére vonatkozólag:

Határozza el a közgyűlés, hogy az intézet jelenlegi 100.000 drb 200.— K n. é. részvényből álló 20,000.000.— K részvénytőkéjét 100.000 drb 200.— K n. é. részvény kibocsátásával 40,000.000.— K-ra felemeli és hogy az alantiek értelmében befolyandó 60,000.000.— K összegből 20,000.000.— K a jelenleg 20,000.000.— K-t kitevő részvénytőkéhez, 10,000.000.— K a jelenleg 10,000.000.— K-t kitevő tartalékalaphoz, 2,606.106.30 K a jelenleg 2,393.893.70 K-t kitevő tisztai nyugdíjalaphoz (ennek 5,000.000.— K-ra való kiegészítése végett), 239.046.19 K a jelenleg 10,953.81 K-t kitevő Vidóvszky Károly ösztöndíjalapítványhoz (ennek 250.000.— K-ra való kiegészítése céljából), végül a részvénykibocsátási művelettel kapcsolatos összes költségek és illetékek levonása után fennmaradó összeg a külön tartalékalaphoz csatolandó.

A közgyűlés hatalmazza meg az igazgatóságot, hogy a kibocsátandó 100.000 drb 200.— K n. é. részvényt darabonként 600.— K árfolyamon, valamint annak 1923. január 1-től a befizetés napjáig járó 6% kamatáért ajánlja fel t. részvényeseinknek átvételre, tehát minden régi részvény tulajdonosa egy új részvény átvételére jogosít. Hatalmazza fel továbbá, hogy a régi részvényesek által át nem vett darabokat szabadkézből, de legalább a fent irt feltételek mellett értékesíthesse.

A részvények, melyek alapján az elővételi jog gyakorolható, f. évi február 5-ikétől február 28-ikáig bezárólag bemutatandók és azon körülmény, hogy az illető részvények alapján az elővételi jog érvényesített, a részvények lebélyegzése által (elővételi jog gyakorolva 1923.) állapított meg.

Azon részvényes, ki elővételi jogát e határidő alatt s az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogát.

Az átvételi árfolyam a kiadandó részvényekre 600— K-ban állapítván meg, minden régi részvény után egy új részvény igényelhető és vételárának, valamint ennek 1923. január 1-től való 6% kamatainak befizetése ugyancsak 1923. február 5-ikétől, február 28-ikáig bezárólag egyszerre egy összegben eszközölendő. A fizetésről elismervény fog kiállítatni.

Azon részvényelőjegyzések számai, melyekre a befizetések 1923. február 28-ikáig bezárólag nem eszközöltek, valamely helybeli lapban háromszor közzétételnek. 1923. március 15-ikén túl a késedelmes fizető elveszti az elővételi jog gyakorlásával szerzett jogait és az igazgatóság jogosított az ezeknek megfelelő részvényeket belátása szerint megállapítandó árban értékesíteni.

Az új részvények az idej üzleteredményben és a részvényeket megillető összes jogokban a régi részvényekkel egyenlően részesednek.

Végül kérjük, hogy részben ezen tőkeemeléssel kifolyólag, részint a változott viszonyok folytán tárgysorozatum 9-ik pontjánál a következő alapszabálymódosításokat eszközölni méltóztassanak:

Régi alapszabály:

- 32. §. Első bekezdés: A társaság alaptőkéje 100.000 drb 200 K n. é. részvényből, 20.000.000 K-ból áll.
- 58. §. Az igazgatóság tagjai fáradozásaiért egyenként 12.000 K évi fizetésben és azonkívül ugyancsak egyenként az évi tiszta jövedelem 1/200-ában jutalékuk gyanánt részesítetnek.
- 66. §. A felügyelő-bizottság tagjai egyenként 10.000 K évi fizetésben részesítetnek.
- 73. §. Második bekezdés. Ezen tiszta jövedelemből: a) 10% a külön tartalékalaphoz, b) 2% a tisztviselői nyugdíjalaphoz, c) 1% jótékony célra fordítandó, d) végül levonandó az igazgatóság tagjai részére egyenként 1% jutalék.

Új alapszabály:

- 32. §. Első bekezdés: A társaság alaptőkéje 200.000 drb 200 K n. é. részvényből, 40.000.000 K-ból áll.
- 58. §. Az igazgatóság tagjai fáradozásaiért egyenként 24.000 K évi fizetésben és azonkívül ugyancsak egyenként az évi tiszta jövedelem 1%-ban jutalékuk gyanánt részesítetnek.
- 66. §. A felügyelő-bizottság tagjai egyenként 20.000 K évi fizetésben részesítetnek.
- 73. §. Második bekezdés. Ezen tiszta jövedelemből: a) 2% a tisztviselő nyugdíjalaphoz, b) 1% jótékony célra fordítandó, c) végül levonandó az igazgatóság tagjai részére egyenként 1% jutalék. Ezek levonása utáni maradványösszege a közgyűlés rendelkezésére áll.
- 75. §. A tartalékalap állandó összege 20.000.000— K-ban állapítatik meg és ez összeg az intézet alapszabályszerű üzleteibe befektethető.
- 76. §. Ha az egyesületet esetleg érhető veszteségek miatt a tartalék-

alap időközben 10.000.000 koronáról kevesebbre fogyna le, ez esetben az évi tiszta nyereségnek 10%-a a külön tartalékalaphoz helyett a rendes tartalékalaphoz csatolandó mindaddig, míg az a 20.000.000 koronát ismét el nem éri.

77. §. Az egyesület által esetleges veszteségek fedeztetése és az osztalék lehető állandósítása és biztosítása céljából létesített külön tartalékalap a veszteségként leírt, de megtérült követelések összegével, elévült betéti és osztalékösszegekkel, részvényátírási díjakkal, valamint a 73. §. a) pontja szerint az évi tiszta nyereség 10%-ával és a közgyűlés által esetleg javára megszavazandó egyéb összegekkel gyarapítatik. Ezen alap bármily társasági célokra való felhasználása felett a közgyűlés korlátlanul rendelkezik.

alap időközben 20.000.000 koronáról kevesebbre fogyna le, ez esetben az évi tiszta nyereség 10%-a a rendes tartalékalaphoz csatolandó mindaddig, míg az a 20.000.000 koronát el nem éri.

77. §. Az egyesület által esetleges veszteségek fedeztetése és az osztalék lehető állandósítása és biztosítása céljából létesített külön tartalékalap a veszteségként leírt, de megtérült követelések összegével, elévült betéti és osztalékösszegekkel, részvényátírási díjakkal, valamint a közgyűlés által esetleg javára megszavazandó egyéb összegekkel gyarapítatik. Ezen alap bármily társasági célokra való felhasználása felett a közgyűlés korlátlanul rendelkezik.

Midőn még kérjük, hogy a tárgysorozat 10. pontjánál lemondás és elhalálozás folytán megüresedett két új igazgatósági tagsági helyet betölteni méltóztassanak, bivenedik évi jelentésünket ezennel befejezve kérjük a t. Közgyűlést, hogy azt tudomásul venni, az idemellékelt zárszámadást jóváhagyni és a lefolyt 1922-ik évre a felmentést megadni sziveskedjék.

Békéscsaba, 1923. évi január hó 20-án.

Az igazgatóság.

A Felügyelő-Bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Kötelességünknek megfelelően, az elmúlt 1922. évben is állandó figyelemmel kísértük egyesületünk ügymenetét s gondosan ellenőriztük minden egyes üzletágát. Az intézet pénztárában s egyes üzletágaiban több vizsgálatot tartottunk s e vizsgálataink eredménye gyanánt örömmel jelentjük, hogy egyesületünk ügyvezetését az alapszabályokkal megegyezően, a kimutatott vagyon- és teherállományt a fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találtuk s egyébként is minden tekintetben a legszigorúbb rendet észleltük.

Részt vettünk az egyesület értékeinek leltározásában, megvizsgáltuk az 1922. évi mérleget és nyereség-veszteségszámlát és ezeknek minden tételét a könyvekkel egyezőnek találtuk.

A 6,802 384-17 koronát kitevő tiszta jövedelem felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatához hozzájárulunk és azt elfogadásra ajánljuk.

Ugy az igazgatóság, valamint a magunk részére kérjük az 1922. évre vonatkozó felmentvényt megadását.

Békéscsaba, 1923. január hó 22-én.

Jéger József s. k., Dr. Linder Károly s. k., Dr. Szamek Ignác s. k.,
f. ü. b. elnök. f. ü. b. tag. f. ü. b. tag.

Korosy László s. k.,
f. ü. b. tag.

Janovitz Alfréd s. k.,
f. ü. b. tag.

VAGYON

Mérleg-számla 1922. évi december hó 31-én.

TEHER

	ÖSSZE					ÖSSZE			
	K	f	K	f		K	f	K	f
Készpénzek:									
Az egyesület pénztárában	3,789.123	11							
Budapesti pénztáraknál elhelyezett készpénzek	3,278.124	69	7,067.247	80					
Kölcsönök:									
Leszámitolt váltók	181,199.193	11							
Jelzálog kölcsönök	2,222.447	03							
Folyószámlai adósságok	16,965.416	92							
Értékpapírkölcsönök (Lombard)	1,621.996	—							
Zálogkölcsönök	311.762	75							
Garanciális kölcsönök	52,988.000	—	255,308.815	81					
Értékpapírok:									
Az egyesület saját értékpapirjai	18,411.128	75							
A tisztviselői nyugdíjalap értékpap.	62.150	—	18,473.278	75					
Befizetés a Pénztáratéti Központnál jegyzett üzletrészekre			302.400	—					
Ingyenlőségek:									
Intézeti székház	70,000	—							
Különféle kisebb ingatlanok	41,918	52	111.918	52					
Biztosítéki letétek			421.500						
Lettár:									
Üzleti berendezések	—	—	—	—					
			281,685.160	88					
Alapok:									
Részvényialap	20,000.000	—							
Tartalékalap	10,000.000	—							
Külön tartalékalap	20,167.184	85							
Nyugdíjalap	2,257.846	02							
Varságh Béla jubilaris alap	1,050.466	66							
Vidovszky Károly ösztöndíjalap	10.953	81	53,486.451	34					
Betétek:									
Könyvecske betétek	36,339.838	35							
Folyószámlai követelők	40,133.168	93	76,473.007	28					
Visszleszámitolt váltók			70,780.224	—					
Átruházott jelzálogkölcsönök			1,408.714	02					
Hitelek:									
Folyószámlában			17,807.504	74					
Magyar Általános Hitelbank külön számla			200.000	—					
Jótállások és vállalt girók			52,988.000	—					
Fel nem vett osztalékok									
1916—1921. évekről			38.897	—					
Tiszti és magánbiztosítékok			421.500	—					
Tőkekamatadó			104.296	22					
Átmeneti passiv tételek			1,174.182	11					
Tiszta jövedelem			6,802.384	17					
			281,685.160	88					

Békéscsaba, 1922. december 31-én.

Róth József s. k.,
vezérigazgató.

Vas Sándor s. k.,
helyettes igazgató.

Nagy János s. k.,
helyettes igazgató.

Komáromy Irén s. k.,
főkönyvvezető.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Varságh Béla s. k.,
elnök-igazgató.

Rosenthal Adolf s. k.,
igazgató.

Haan Béla s. k.,
igazgató.

Réthy Béla s. k.,
igazgató.

Ervin Kálmán s. k.,
igazgató.

Leichtmann Jenő s. k.,
igazgató.

Fekete Sándor s. k.,
igazgató.

Róna Gusztáv s. k.,
igazgató.

Ifj. Kocziszky Mihály s. k.,
igazgató.

Szurday Róbert s. k.,
igazgató.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság:

Jéger József s. k.,
f. ü. b. elnök.

Dr. Linder Károly s. k.,
f. ü. b. tag.

Dr. Szamek Ignác s. k.,
f. ü. b. tag.

Korosy László s. k.,
f. ü. b. tag.

Janovitz Alfréd s. k.,
f. ü. b. tag.

Tárgyalanná vált a németek moratórium kérése

Páris, január 26. Franciaország és Belgium a jóvátételi bizottság mai délutáni ülésén egyetértőleg előterjesztte azt a javaslatot, hogy vegyék le a mai napirendről a december 14-iki német moratórium kérésére adandó válasz megbeszélését. Miután Németország a január 13-iki jegyzékben határozottan kijelentette, hogy semmiféle jóvátételt nem hajlandó teljesíteni Franciaország és Belgium részére. S így maga tette tárgyalanná a saját moratórium kérését.

Szabadlábrahelyezések a botrányszínház ügyében

Budapest, január 26. A fővárosi botrányszínházban történt tüntetés alkalmával 14 embert állítottak elő. Dr. Kovács Miklós ma foglalkozott a tüntetés ügyével és kihallgatta a szereplőket. A délelőtti folyamán hirdette ki döntését, amelynek értelmében valamennyi vádlottat szabadlábra helyezte és csupán Héffner Gyula mérnök, Hozne Károly közgazdasági egyetemi hallgató és Baukó rendőrdíjnok további fogvatartását rendelte el.

Városi közgyűlés

Békéscsaba rendezettanácsa város képviselőtestülete február 5 én, hétfőn rendes közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentés.
2. A képviselőtestület meghatalmazott tagjai jegyzékének bejelentése.
3. Szakosztályok és bizottságok kiegészítése.
4. A városi alkalmazottak beszerzése ügyében tett interpellációra adott polgármesteri válasz tárgyalása.
5. Bizottsági jelentés a szülőotthon felállításának ügyében.
6. Belügyminiszeri rendelet és polgármesteri javaslat a város háztartási egységének biztosítása tárgyában.
7. Polgármesteri jelentés és javaslat egyéb városi pénztárak értékpapírjainak a forrsvagyonpénztárba való áthelyezése és a főtételi pénztár megszüntetése tárgyában.
8. A közmunkapénztár 1923. évi költségeloirányzata.
9. A Békéscsabai Fürdő Részvénytársaság részvénykibocsájtási felhívása.
10. A Zsilinszky-utcai lakosok kérése és ajánlata az utca kikövezése ügyében.
11. A városi szülésznek kérése illetményeik felemelése iránt.
12. A városi esküdtek kérése állásuk átszervezése és javadalmaik felemelése iránt.
13. A közigazgatási bizottság megkeresése a Komáromy-féle magánóvoda községeitése ügyében.
14. Párkány Simon kérése telekátruházás ügyében.
15. Belanka Mihály kérése szikteri bérelt telkenek örökbéreltbeadása iránt.
16. A Petőfi-ligeti vendéglő béreltének átruházására irányuló kérésem.
17. Szobek András és társai, valamint Szafián János kérése házhelyek eladása iránt.
18. Szabó István felebbezése a vásártéren italmérsi üzlet építésének megengedése ügyében.
19. A Békésmegyei Egyetemi Ifjak Körének kérése támogatás iránt.

20. Rakovszky István tűzoltó segély iránti kérése.
21. Köttegyán község megkeresése vásáráthelyezés ügyében.
22. Szabadságidő iránti kérések.
23. Illetőségi és telepítési ügyek.
24. Póttárgysorozatba felveendő ügyek.

A világhírű Del-Ka cipők

kizárólagos egyedárúsítója
Békéscsaba és környékére a
Péterfi-cipőárúház
Békéscsabán (Főter)



1 pár női fűzős cipő . . . 5000 K
1 „ férfi vadász cipő . . . 7000 „
1 „ női lakk, pántos cipő . . . 5500 „
1 „ női antilop, pántos cipő . . . 5500 „
1 „ teveszőr házicipő . . . 1500 „

Nagy választék estélyi és utcai cipőkben.

SZÍNHÁZ

Kis király

Az idei évadban másodszer került bemutatásra a Kis király operett, amely szép zenéjével, gyönyörű énekszámokkal most is hatalmas sikert aratott. A darab különösen Hampel Ilonkának és Galgóczinak nyújt bő érvényesülési teret és a közönség méltó elismeréssel és őszinte ünnepléssel jutalmazza is mindkét kiváló énekes művésznőket. Ennek az előadásnak különben kiemelkedő nevezetessége volt Véghelyi Iza vendégszereplése is, ami természetesen szintén igen nagy mértékben emelte a minden tekintetben szépen sikerült előadás színvonalát.

Heti műsor:

Szombat: *Szókimondó asszonyság.*
A) bérelt.
Vasárnap délután 4 órakor: *Kis király.* Este 7 órakor: *Hollandi menyecske.* Éjjel 10 órakor: *Aranyember.*

MARTINCSEK BUTORCSARNOKA

ANDRÁSSY-UT 4. A SZÍNHÁZZAL SZEMBEN.

Háló-, ebédlő-, uriszoba és konyha-berendezések állandóan raktáron.

TELEFON 91.

CSAK NŐKET ÉRDEKEL

TUDNI AZT, HOGY SZÉP SIMA ÉS ÜDE ARCBŐR CSAK A

MAKLURA-CRÉM, PUDER ÉS SZAPPAN

HASZNÁLATA ÁLTAL ÉRHEŐ EL. — KÉSZITI

GALLY ÉS WENICH DROGUÉRIÁJA ÉS KOZMETIKAI LABORÁTORIUMA BÉKÉSCSABA, SZENT ISTVÁN-TÉR 16. SZÁM.

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát
0.20 és 1/2-el jegyezték.

Váltások:

Nepol.	10000	Sv. fr.	495—515
A. font	12350—12350	Dinár	2350—2550
Dollár	2660—2735	Lengy.m.	950—1050
Fr. frank	171—181	Bécsi kif.	—
Márta	12—14	Ezüst K.	—
Lira	126—132	Ezüst 2 K.	—
Ozbi. K.	370—390	Ezüst for.	—
Rubel	—	Ezüst 5 K.	—
Leu	1300—1400	Arany 10K.	—
Szokol	74 1/4—78 3/4	Arany 20K.	—

Gshonák:

(MTI közlése):

76 kg. tiszavidéki	12600—12700
78 kg. -os tiszav.	12700—12800
Rozs ui	8100—8200
Takarmanjárpa I.	8000—8300
Sörárpa	7800—8000
Tengeri	8000—8200
Zab	7800—7900
Repece	14000—14500
Korpa	5100—5200

(MTI közlése):

Perencvárosi sertésvásár: Szabadvásári maradvány: 911 sertés, — süldő. Erkezett 416 sertés, 150 süldő. Eladott 210 s., — süldő. Visszamaradt 1117 sertés és 150 süldő, — malac. Árak: Zsirsértés fiatal nehez 602—, könnyű 520—530 korona.

Főszerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN.
Felelős szerkesztő: MIGEND DEZSŐ.

Kiadja és nyomtatja:

A Körösvidek Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó Rt., Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

Felelős kiadó: Gubicza István.

Női és férfi

KALAPOK

formázását

4 nap alatt készíti

Szell István kalapos,
Békéscsaba, Baross-utca 14. szám.

Zongorát

keresek megvételre
esetleg vidékről is.
Cim a kiadóhivatalban

Apróhirdetők

Égyszeri hirdetés 10 szőlő 60 korona, szonféltől minden szó körül 3 korona. Az összeget levélhelyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel 10 szőlő díjmentesen egy apróhirdetést a hétköznapokon megjelenő számokban. Állástkeresők hirdetményei díjtalanok.

Tűzgyújtó papírost ad a Körösvidek géptisztításhoz alkalmas rongyért.

Kiadó egy burtozott szoba két szerényebb igényű iparos fiatal embernek. Cim a kiadóban. 266

Kitűnő minőségű **ujbor** olcsó árban kapható IV., Garay-u. 15. sz. alatt. 203

Irodának alkalmas 2 utcai helyiség a város központjában bérebe kiadó. Értekezni lehet dr. Galli Károly ügyvédnél.

Sürgősen eladó egy alsóvégi kenderföld. Érdeklődni lehet I. ker. Banát-u. 21. szám alatt Kovács Jánosnál. 270

Hivatalnok gyakorlatilag magyar gépiró, levelező, számlázó, egyéb irodai munkában is jártas, **állást keres.** „Könyvelő-pénztárkezelő” jelegre kér a kiadóhivatalba szíves meghívásokat. 256

Eladó III. ker. Sztraka-u. 38. szám alatti **ház** és 7 hold szántóföld Borosgyánba Dobozmegyert mellett. Érdeklődni Sztraka-utca 38. alatt. 269

Eladó Apponyigerendáson **21 hold** föld tanyaépülettel, melyből 15 hold búzával be van vetve. — Érdeklődni Bagyinka Györgynél Damjanics-utca 12. alatt. 274

Eladó egy kassza **szóna.** Érdeklődni lehet Achim L. András-utca 6. alatt. 276

PÓLYA FERENC

SZITA- ÉS SODRONYÁRUKÉSZÍTŐ
BÉKÉSCSABA, III., VETTER-U. 13.

Mindenmü szita- és sodrony árut elismerten legjobb minőségben, olcsón szállít. Székek nádülését ujjfonja. 2593
Törvényszékileg bejegyz. cég.

Veszünk

használt,
üres üvegeket.

Békéscsabai Kiszáradék Termelő-, Fogyasztási- és Értékesítő Szövetkezet
Szent István-tér 18.

Magas fix-fizetéssel és magas jutalékkal

tisztviselőket

felvesz „Dunántul” Nemzeti Általános Biztosító Részvénytársaság békéscsabai vezérigynöksége Andrassy-ut 6. sz.

Darabos élesdi

MÉSZ

nagybani kötelező szállítására megrendeléseket már most elfogad a

**NEMZETI
HITELINTÉZET**

békéscsabai fiókja Andrassy-ut 6